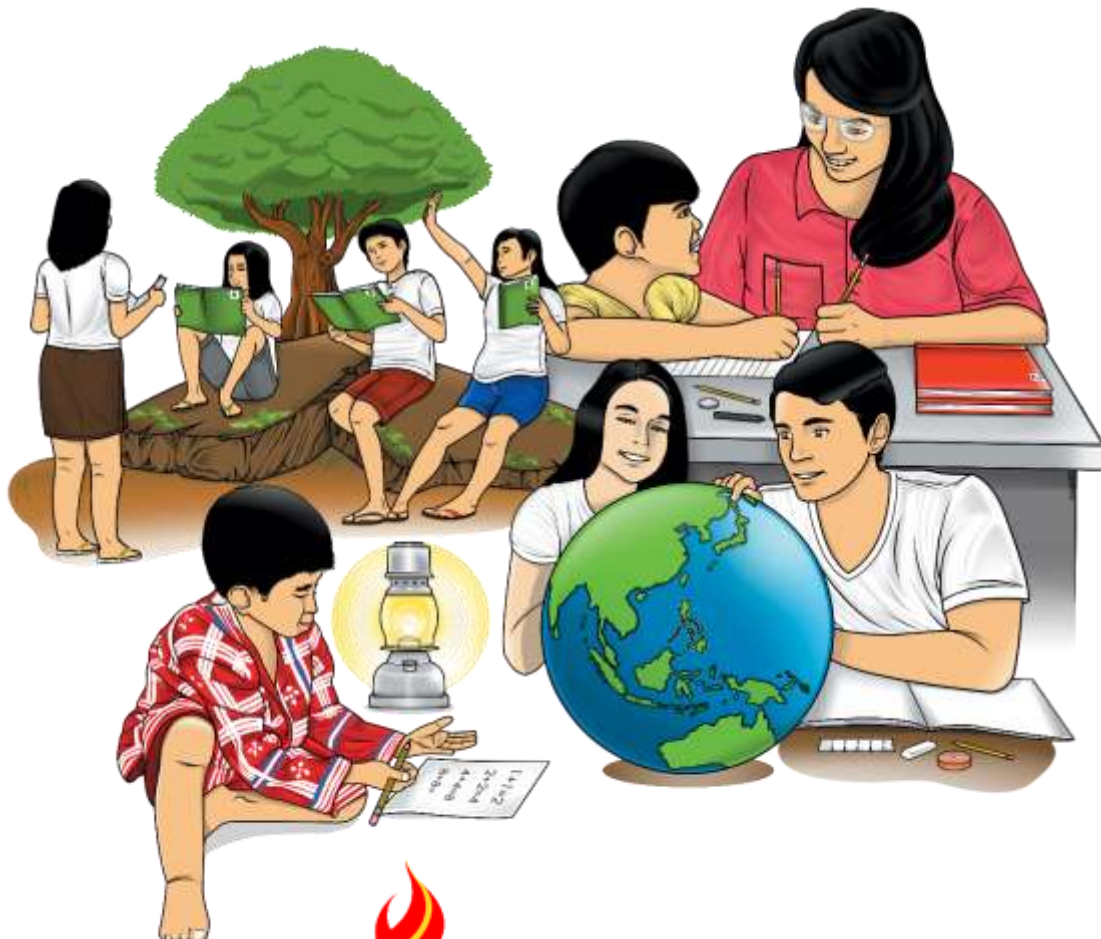

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 5: Timeline at Panuto

Filipino – Baitang 4
Alternative Delivery Mode
Ikalawang Markahan – Modyul 5: Timeline at Panuto
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul	
Manunulat:	Ma. Theresa I. Cortez; Meagan Alexis Almasco
Editor:	Girlie Marie L. Penales; Laila C. Namoro, Jerickson D. Getizo
Tagasuri:	Rechie O. Salcedo
Tagaguhit:	Mark Anthony Taduran
Tagalapat:	Rey Antoni S. Malate, Paul Andrew A. Tremedal
Tagapamahala:	Gilbert T. Sadsad, Francisco B. Bulalacao, Jr., Grace U. Rabelas Ma. Leilani R. Lorico, Nora J. Laguda, Jerson V. Toralde Rechie O. Salcedo, Belen B. Pili, Randy A. Bona

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon V

Office Address: Regional Center Site, Rawis, Legazpi City
Mobile Phone: 0917 178 1288
E-mail Address: region5@deped.gov.ph

Filipino

Ikalawang Markahan – Modyul 5: Timeline at Panuto

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Aralin 1

Pagsulat ng Timeline

Alamin

Kumusta ka na?

Mahilig ka bang gumawa ng plano sa bawat gawain mo? Magaling!

Sa tulong ng tiyak at malinaw na plano, magagawa mo nang maayos ang mga balak mong gawain sa mga susunod na araw.

Ikaw, ano ba ang plano mo sa maghapon, sa isang linggo sa isang buwan? Tama, kailangan mong itala ang mga susunod mong gagawin at maging ang mga natapos mo nang gawain.

Gusto mo bang mapahusay ang iyong kakayahang maitala ang mga pangyayari sa mga nababasa mong teksto? Tamang-tama!

Dahil sa aralin na ito, inasahan

na **nakasusulat ka ng timeline tungkol sa mga pangyayari sa binasang teksto.**

Handa ka na ba?

Tara! Simulan mo na.

Subukin

Subukin muna nating alamin kung hanggang saan ang iyong alam tungkol sa pagsulat ng timeline ayon sa binasang pangyayari sa teksto.

Basahin at unawain ang talata.

Isang Linggong Gawain ni Ina

ni Ma. Theresa I. Cortez

Si Gng. Santos ay larawan ng isang huwarang ina. Tuwing Lunes at Huwebes siya ay namamalengke. Sa araw ng Martes at Sabado siya ay naglalaba ng kanilang labahin. Sa Miyerkoles siya ay naglilinis ng buong bahay at bakuran. Kapag Biyernes naman siya ay nagpapalit ng kurtina, punda at kumot. Pagsapit ng Linggo siya ay nagluluto ng pinakamasarap na pagkain upang pagsaluhan nilang buong pamilya.

A. **Panuto:** Gamit ang timeline sa ibaba, isulat ang mga gawain ni Gng. Santos sa bawat araw sa buong linggo. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Lunes	Miyerkoles	Biyernes	Linggo

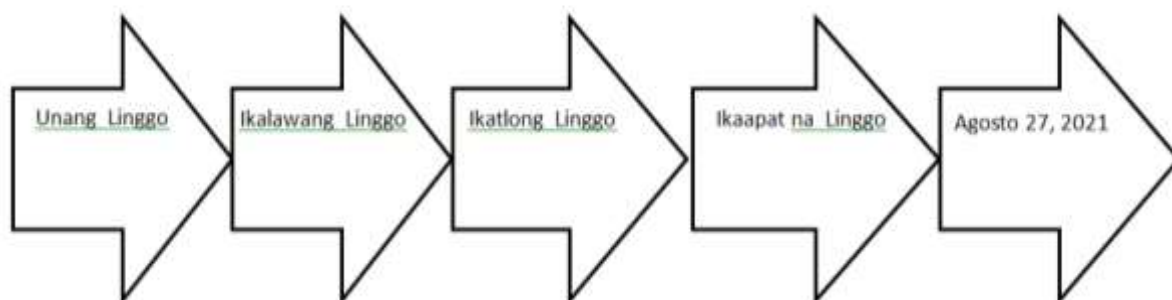
Martes	Huwebes	Sabado

B. **Panuto:** Basahin at unawain ang sitwasyon. Isulat ang tamang pagkasunod-sunod na gagawin ng mga mag-aaral bilang pagpapalano para sa kanilang presentasyon. Isulat ito gamit ang Timeline sa ibaba sa sagutang papel.

Magkakaroon ng pagpapalabas ng dula-dulaan bilang bahagi ng programa para sa Buwan ng Wika. Ito ay gaganapin sa Agosto 27, 2021. Binigyan sila ng apat na linggong paghahanda bago ang presentasyon. Kaya naman naghanda ng timeline ang mga mag-aaral bilang pagpapalano para sa kanilang presentasyon. Ang sumusunod ang kanilang plano at kailangan nila itong isulat sa timeline. Maaari mo ba silang tulungan?

- Bibili ng mga kagamitan bilang ‘props’ sa kanilang dula-dulaan.
- Magkakaroon ng pagpupulong ang grupo kung paano nila gagawin ang kanilang dula-dulaan.
- Dadalo sa mga araw ng pag-eensayo para sa kanilang dula-dulaan.
- Araw ng presentasyon ng kanilang dula-dulaan.
- Gagawa ng iskrip para sa kanilang dula-dulaan.

Timeline para sa paghahanda sa presentasyon

Balikan

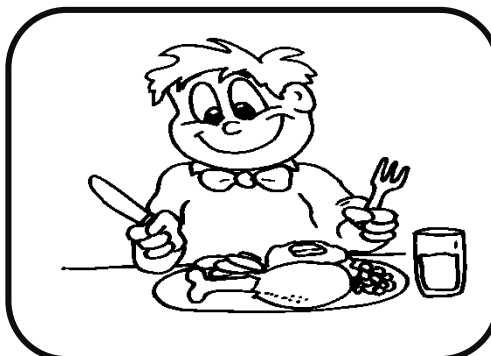
Magbalik-aral ka.

Panuto: Bumuo ng pangungusap na nagsasabi ng sanhi at bunga tungkol sa ipinakikita ng mga larawan sa bawat bilang. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

1.

2.

3.

Binabati kita. Natapos mo ang unang pagsubok.
Alam kong mahusay mong nagawa ang gawaing ito.

Tuklasin

A. Panuto: Basahin at unawain ang teksto.

Naabot na Pangarap

ni Ma. Theresa I. Cortez

Pinanganak si Che noong 1995 sa Mediatrix Hospital, Lungsod Iriga. Nagsimula siyang pumasok sa Iriga Central School taong 1999. Dahil hilig niya ang pagsasayaw at pag-awit, nagsimula siyang magsanay noong 2003 at nakapagtapos siya sa elementarya noong 2006 na nakakuha ng parangal na Best in Performing Arts. Ipinagpatuloy ang kanyang pag-aaral sa Sekondarya hanggang kolehiyo bilang iskolar sa isang pribadong paaralan. Hindi nagtagal, nakapagtapos siya sa kursong Bachelor of Secondary Education Major in MAPEH noong 2014. Nagsimula siyang magturo taong 2018 sa isang pampublikong paaralan sa Lungsod ng Iriga.

Panuto: Isulat sa timeline ang mga hinihinging pangyayari sa bawat taon ayon sa iyong binasa. Isulat sa sagutang papel.

1._1995_	
2._1999_	
3._2003_	
4._2006_	
5._2014_	
6._2018_	

Ano ang iyong natuklasan tungkol sa timeline matapos isagawa ang gawain? Suriin natin.

Suriin

Halina't ipagpatuloy ang pagkatuto sa pagsulat ng timeline tungkol sa mga pangyayari sa teksto.

Karaniwang Pagdiriwang sa Pilipinas

Isa ang Pilipinas sa mga bansang may maraming pagdiriwang sa isang taon. Tuwing unang araw ng Enero ay ginagawa ang pagsalubong sa bagong Taon. Pagsapit naman ng Pebrero ay mabili na ang mga bulaklak at tsokolate para sa Araw ng mga Puso. Nakagawian naman tuwing Marso ang *graduation* o araw ng pagtatapos sa paaralan. *Araw ng Kagitingan* naman ang ginaganap sa buwan ng Abril. Ang Mayo naman ay sinasabing buwan ng mga bulaklak at panahon ng mga kapistahan. Samantala, ang bantayog ni Jose P. Rizal ay hinahandugan ng mga bulaklak bilang pag-alala sa *Araw ng Kalayaan* tuwing Hunyo 12 at Hulyo naman, ipinagdiriwang ang Araw ng Republika. Abala naman ang mga paaralan at organisasyong pangwika tuwing Agosto para ipagdiwang ang Buwan ng Wikang Pambansa. Kapistahan naman ni Inang Peñafrancia sa buwan ng Setyembre. Pagsapit naman Oktubre ipinagdiriwang ang *Araw ng Nagkakaisang Bansa*. Ang Nobyembre naman ay paggunita sa mga mahal natin sa buhay na namayapa na. Siyempre, tuwing Disyembre 25 ginaganap ang masaya at masiglang pagdiriwang ng Pasko.

Ito ay karaniwan lamang na mga pagdiriwang na nagaganap sa bawat buwan sa isang taon. Marami pang mga okasyon ang nagaganap batay sa kultura at tradisyon sa bawat rehiyon sa ating bansa.

ni: Girlie Marie L. Penales

Panuto: Batay sa binasa, bumuo ng timeline ng ginaganap na mga pagdiriwang sa Pilipinas mula Enero hanggang Disyembre. Isulat sa papel ang iyong sagot.

Timeline ng Ginaganap na Mga Pagdiriwang	
ENERO	
PEBRERO	
MARSO	
ABRIL	
MAYO	
HUNYO	
HULYO	
AGOSTO	
SETYEMBRE	
OKTUBRE	
NOBYEMBRE	
DISYEMBRE	

Nakabibilib kang talaga! Madali mong nasagutan ang gawain. **Ano ba ng timeline?**

Ang **timeline** ay isang grapikong representasyon na nagpapakita ng pagkasunod-sunod ng mga pangyayari.

Paano ang pagsulat ng timeline?

Sa pagsulat ng *timeline* makikita ang mahahalagang detalye tulad ng panahon (petsa/oras) at mga inaasahang pangyayari na isinaayos sa tamang pagkasunod-sunod. Sinusulat ito sa pamamagitan ng mga representasyon gaya ng graph, linya, o diyagram. Dito madaling makikita ang mga iskedyul, plano, gawain, at pangyayari na may tamang pagkasunod-sunod. Sa gayon, malalaman kung kailan ito mangyayari, hanggang kailan, gaano katagal at iba pang kaugnay.

Kailangang unawaing ang layunin sa pagbuo ng timeline upang maisulat ito nang wasto.

Ano ang kahalagahan ng pagsulat ng timeline?

Mahalaga ang timeline dahil dito makikita o maipakikita ang maayos na pagkasunod-sunod ng mahahalagang pangyayari. Makatutulong rin ito sa sariling pagpapalano ng gawain o pangarap na gusto mangyari sa buhay.

Pagyamanin

Ipagpatuloy ang pagsasanay.

A. Panuto: Sumulat ng maikling talata na may pamagat na “**Ang Aking mga Gawain sa Buong Araw**”. Sabihin dito ang iyong mga gawain sa buong araw at kung anong oras mo ginagawa ang mga gawaing ito.

“Ang Aking mga Gawain sa Buong Araw”

B. Panuto: Basahin muli ang talatang iyong isinulat. Mula rito bumuo ng sariling timeline ng iyong mga gawain sa buong araw. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____
Oras: _____	- Gawain: _____

Yehey!
Malapit mo nang matapos ang araling ito.

Ilang bituin kaya ang iyong matatanggap?

- ☆☆☆☆☆ 5 kapag nagawa lahat
- ☆☆☆ 3 patas ang mayroon na nagawa ngunit kulang
- ☆☆ 2 ang mayroon ngunit hindi sapat ang nagawa
- ☆ o 1 kapag hindi o wala nagawa

Isaisip

Isiping mabuti!

Panuto: Kompletuhin ang sumusunod upang mabuo ang talata na maglalahad ng iyong natutuhan sa aralin.

Para sa akin ang timeline ay _____.

_____.

Kailangan kong matutuhan ang pagsulat ng timeline dahil

_____.

Para mapaunlad ko pa ang kasanayan sa pagsulat ng timeline, _____ ang _____ gagawin ko ay _____.

Isagawa

Para lubos mong maunawaan ang pagsulat ng timeline, basahin at sagutin ang gawain sa ibaba.

Plano ni Nene

Ma. Theresa I. Cortez

Balak na manirahan muli ni Nene sa Pilipinas pagkalipas ng sampung taong pagtatrabaho sa Canada. Kaya't gumawa siya ng plano kung ano ang mga gagawin niya pag-uwi sa kanilang bayan. Sa buwan ng Agosto, mamimili siya ng mga ipasasalubong sa kaniyang pamilya't kaibigan. Sa sunod na buwan, Setyembre, ay balak na niyang umuwi.

Sa Oktubre naman ay maghahanda na siya sa kung anong negosyo ang kaniyang itatayo para mayroon silang pagkakitaan. Sa pagsapit naman ng Nobyembre sisimulan na niyang bumili ng mga kagamitan at kasangkapan para dito. Sa Disyembre, plano niyang buksan ang kaniyang negosyo.

- A. **Panuto:** Batay sa tekstong binasa isulat sa loob ng timeline ang mga planong gagawin ni Nene sa bawat buwang binanggit. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Buwan	Mga gagawin ni Nene
1.	
2.	
3.	
4.	

Tayahin

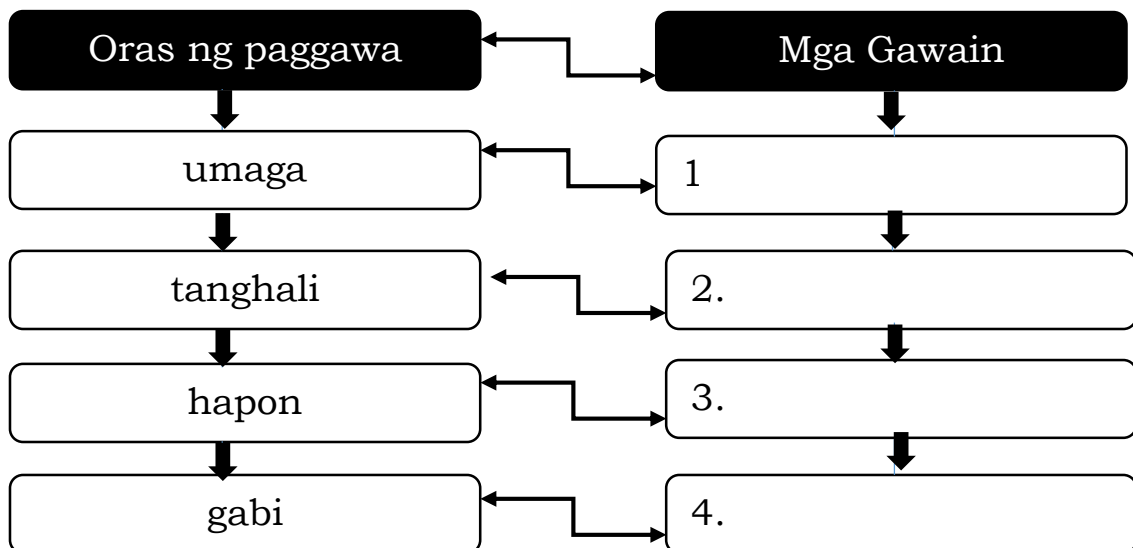
Basahin nang tahimik ang teksto.

Masunuring Bata

Ni Ma. Theresa I. Cortez

Tiktilaok! Tiktilaok! tilaok ng manok. “Gising na Dina! Umaga na at oras na para mag-agahan at maglinis na ng bahay”, sabi ni Aling Nene. “Opo nanay”, nakangiting sabi ni Dina at sinunod ang utos ng ina. Pagsapit ng tanghali, tumulong siya sa paghahanda ng mesa para sa kanilang pananghalian. “Halina na kayo at kakain na po tayo”, ang sabi ni Dina. Masayang kumain ang mag-anak. Pagdating ng hapon, nagdilig ng siya ng halaman sa kanilang na bakuran. Magaganda at namumulaklak ang mga tanim nila. Pagkatapos niyang magdilig, nanood na ng telebisyon si Dina. “Dina, anak oras para magpahinga at gabi na”, sabi ng nanay. “Opo, inay matutulog na po ako”, mabilis na tugon ni Dina sa kanyang nanay.

A. Panuto: Gamitin ang timeline sa ibaba at isulat ang mga pangyayari tungkol sa binasang teksto. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Binabati kita! Napagtagumpayan mo ang lahat ng gawain. Pagtibayin mo pa ito sa karagdagang gawain.

Karagdagang Gawain

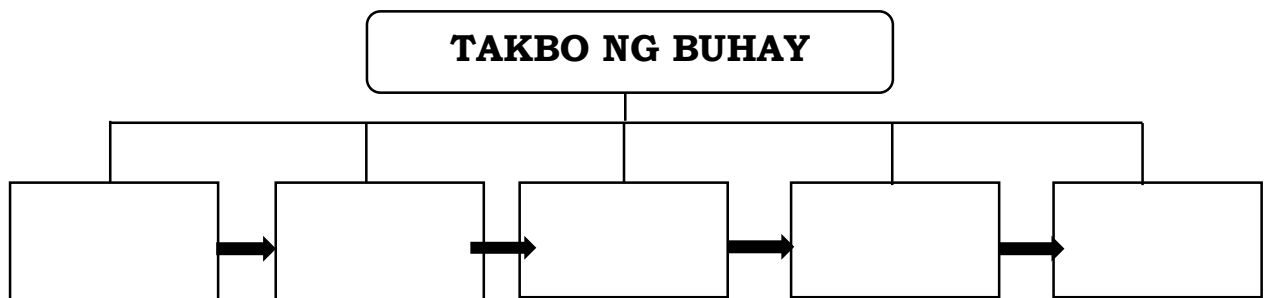
Para hindi mo makalimutan, magsanay pa sa pagsulat ng timeline tungkol sa tekstong binasa.

Panuto: Basahing mabuti ang teksto at isulat sa sagutang papel ang yugto ng buhay ng tao sa pamamagitan ng **timeline**.

Takbo ng Buhay

Judith L. Osea

Mula sa pagiging sanggol naramdaman ko ang hirap at pagod ng aking magulang. Sumapit ang pagiging bata at handa na akong pumasok sa paaralan, lalo kong nabatid ang tiyaga sa paghatid at sundo sa akin. Tumuntong na ako sa kolehiyo, binigyan ako ng kaunting laya sa paggawa ng desisyon dahil ako ay dalaga na alam na ang mali at tama. Nang naabot ko na ang aking tagumpay, pinayagan na ako ng aking magulang na magkapamilya dahil ako ay nasa tamang edad na. Darating din ang panahon na ako ay tatanda, hinding – hindi ko makakalimutan ang mga masasayang alaala ng aking buhay.

Malugod na pagbati! Napagtagumpayan mo ang mga gawain sa modyul na ito. Maaari ka nang magpatuloy sa susunod na modyul.

Susi sa Pagwawasto

SUBUKIN A. Lunes – namamalenke Martes – naglalaba Miyerkolles – naglilinis ng bahay at bakuran Huwebes – namamalenke Biyernes – nagpapalit ng kurtina, punda at kumot Sabado – naglalaba Linggo – nagluluto ng masarap na pagkain B. Unang Linggo–Magkakaroon ng pagpupulong ang grupo kung paano nila gagawin ang kanilang dula-dulaan. Ikalaang Linggo–Gagawa ng iskrip para sa kanilang dula-dulaan. Ikating Linggo–Dadalo sa mga araw ng pag-eensayo para sa kanilang dula-dulaan. Ikapat na Linggo–Bibili ng mga kagamitan bilang props sa kanilang dula-dulaan. Agosto 27, 2021–Araw ng presentasyon ng kanilang dula-dulaan.	PAGYAMANIN A. 1. Oras para gumising 2. Oras para pumasok 3. Oras para kumain 4. Oras para umuwi 5. Oras para matulog B. Ang kasagutan ay depende sa bata (subjective ito) ISAISIP Sariling sagot ng mag-aaral. Iwawasto gamit ang rubrik ng guro. BALIKAN SANHI 1. Tumakbo siya nang matulin. 2. Kumakain ang bata ng masustansiyang pagkain. 3. Nahulog siya sa puno BUNGA 1. kaya nadapa ang bata. 2. kaya siya malusog. 3. naplay ang bata.	TUKLASIN A. 1. 1995 2. 1999 3. 2003 4. 2006 5. 2014 6. 2018 B. • 1995-Taong ipinanganak si Che • 1999-Taong nagsimula siyang mag-aral; • 2003-Taong nagsanay siya sa pagsasayaw at pag-awit • 2006-Taong nakapagtapos sa elementarya • 2014-Taong nakapagtapos sa kolehiyo • 2018-Taong nagturo sa pampublikong paaralan
SURIIN Enero – Pagsalubong sa bagong taon Pebrero – Araw ng mga Puso Marso – Buwan ng pagtatapos Abril – Araw ng Kagitingan Mayo – Buwan ng mga bulaklak Hunyo – Araw ng Kalayaan Hulyo – Araw ng Republika Agosto – Linggo ng Wika Setyembre – Kapistahan ni Inang Penafancia Oktubre – Araw ng nagkakaisang bansa Nobyembre – Araw ng mga kaluluwa Disyembre – Araw ng Kapaskuhan	ISAGAWA A. 1. Agosto 2. Setyembre 3. Oktubre 4. Nobyembre 5. Disyembre B. 6. Agosto- Mamimili si Nene ng mga pasulubong 7. Setyembre – Uwi si Nene sa Pilipinas 8. Oktubre – Maghahanda sa negosyong itatayo 9. Nobyembre – Bibili ng mga kagamitan para sa negosyo 10. Disyembre – Planong buuksan ang negosyo Karagdagang Gawain 1. Sanggol 2. Bata 3. Dalaga 4. Magkakapamilya 5. Tataanda	TAYAHIN Umaga – oras para mag-agahan at mag-linis ng bahay Tanghali – Tumulong siya sa paghahanda ng mesa para sa kanilang pananghalian Hapon – nagdilig ng halaman sa kanilang bakuran at nanood ng telebisyon Gabi – oras para magpahinga o matulog

Aralin 2

Pagsunod sa Panuto

Alamin

Magandang araw sa iyo, kaibigan! Kumusta?

Ikaw ba ay sumusunod sa ibinibigay na panuto ng iyong mga magulang o guro at sa mga tagubilin/babala na nakasulat na madalas mong nababasa o kaya ay naririnig?

May mga pagkakataon bang ikaw ay naguguluhan sa iba't ibang panuto na iyong nababasa at naririnig?

Huwag kang mabahala sapagkat sa araling ito ay iyong tutuklasin, susubukin at pagyayamanin ang isang kasanayan na alam kong lubos mong kasasabikan at kagigiliwan.

Sa aralin ito, inaasahan na **nakasusunod ka sa nakasulat na panuto.**

Halika, palawakin mo pa ang iyon kaalaman at galing sa pagsunod sa mga nakasulat na panuto.

Simulan mo na.

Subukin

Subuking gawin ito.

Ano na ang alam mo tungkol sa pagsunod sa mga nakasulat na panuto? Subukin muna natin ang iyong kaalaman.

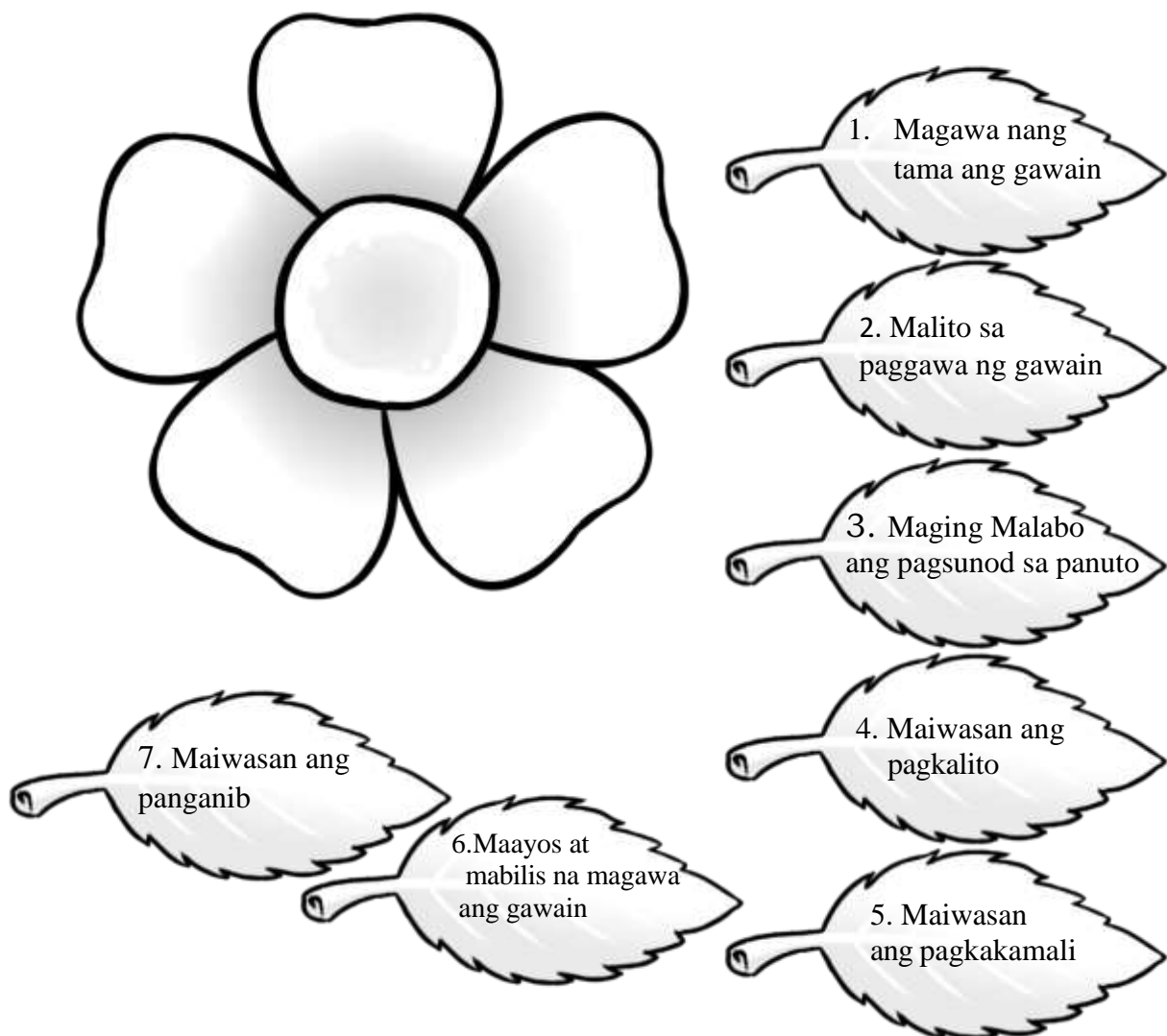
A. Panuto: Basahin at sundin ang mga nakasulat na panuto. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Gumuhit ng parihaba. Isulat sa loob nito ang pangalan mo.
2. Isulat ang pangalan ng iyong paaralan. Bilugan ang mga katinig.
3. Isulat ang pangungusap at ilagay sa kahon ang mgasalitang naglalarawan.

Ang aking nanay ay masipag at napakabait.

4. Gumuhit ng tatlong bituin. Pagdugtung-dugtungin ang mga ito sa pamamagitan ng mga linyang pahiga.
5. Isulat ang pangalan ng isa sa iyong mga kaibigan. Ipasok ito sa loob ng puso na iyong iguguhit.

B. Gumuhit sa sagutang papel ng bulaklak na katulad ng nasa ibaba. Piliin sa mga nakasulat sa dahon ang mga pahayag na nagsasabi ng kahalagahan ng pagsunod sa panuto. Isulat ito sa bawat petal ng bulaklak.

Binabati kita. Natapos mo ang unang pagsubok.
Alamin ang wastong sagot pahina ng Susi sa Pagwawasto.

Saang antas ka nabibilang?

8-10 tamang sagot – NAPAKAHUSAY

5-7 tamang sagot - MAGALING

1-4 tamang sagot – PAGBUBUTIHAN PA

0 tamang sagot – KAYA MO YAN

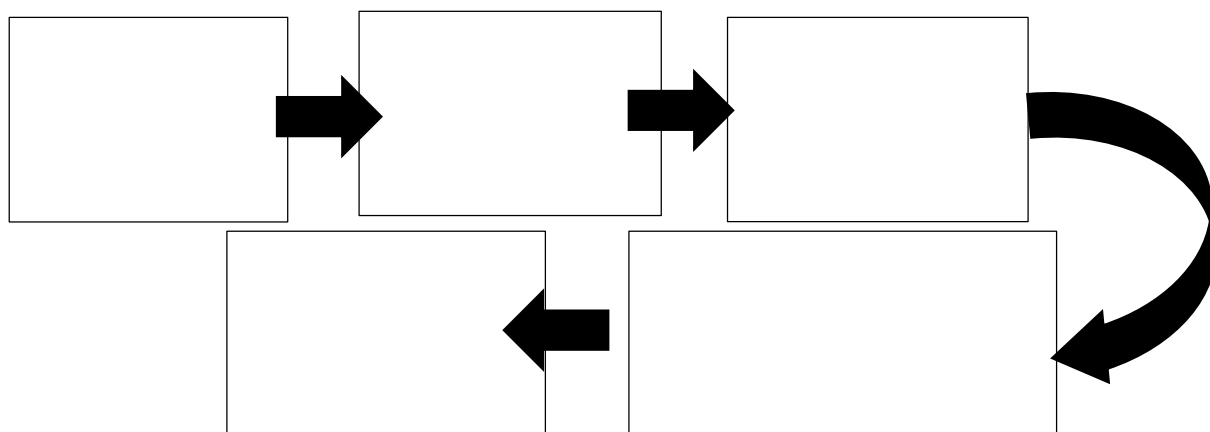

Balikan

Magbalik-aral ka.

Panuto: Gamit ang timeline sa ibaba, isulat ang iskedyul ng iyong mga gawain sa araw ng Sabado na walang pasok. Sumulat lamang ng limang (5) makabuluhan at kawili-wiling gawain. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

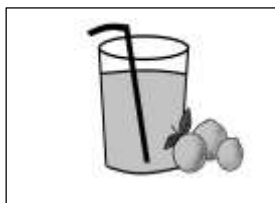
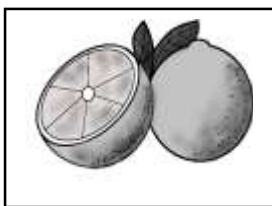
*Madali mo bang naitala
ang timeline ng iyong gawain?*

*Kung gayon ay madali
mo ring masusundan ang ating
aralin ngayon kaya
magpatuloy ka na!*

Tuklasin

Marunong ka bang gumawa ng juice mula sa kalamansi? Ngayon, susubukin mong gumawa nito. Tingnan natin ang iyong husay sa pagsunod sa panutong ibibigay.

Ano ang nakikita ninyo sa larawan? Tama! Ito ay mga kalamansi. Alam ninyo ba na ang kalamansi ay isa sa mga sikat na prutas sa Pilipinas na madalas ay pinipiga sa karamihang lutuing pansit ng mga Pilipino. Maliban dito ay pangunahing sangkap din ang kalamansi sa paggawa ng kalamansi juice na itinuturing na isa sa mga pinakamasustansyang inumin sa buong mundo. Halika! Subukin nating gumawa ng juice mula sa kalamansi. Mabuti ito sa ating katawan lalo na sa panahon ngayon ng pandemya. Sundin ang panuto sa ibaba.

Paggawa ng Kalamansi Juice

1. Ihanda ang 5 pirasong kalamansi at iba pang sangkap na gagamitin.
2. Hiwain ang mga kalamansi.
3. Pigain ito sa isang salaan upang hindi maisama ang buto.
4. Isalin ang katas ng kalamansi sa isang baso ng tubig.
5. Lagyan ng sapat na dami ng asukal depende sa nais na tamis.
6. Haluin nang mabuti at lagyan ng yelo kung nais.

Sagutin ang mga tanong:

1. Nakasunod ka ba sa panutong ibinigay? Paano nakatulong sa'yo ang ibinigay na panuto?
2. Mahalaga ba ang pagsunod sa panuto? Bakit?
3. Sa iyong palagay, paano mahusay na makasusunod sa ibinibigay na panuto?

Suriin

Suriin natin ang iyong ginawa at sariling sagot sa mga tanong

Nakasunod ka ba sa panuto! Magaling nakagawa ka ng kalamansi juice? **Ano ang panuto? Ano ang katangian ng mabisang panuto**

Ang **panuto** ay mga hakbang na gabay sa pagsasagawa ng tiyak na gawain na kailangang sundin.

Ito ay maaaring pabigkas o pasulat na mga paaraan o hakbang-hakbang na proseso, tulad ng binigay na halimbawa kung papaano gumawa ng juice mula sa kalamansi.

Ang mabisang panuto ay malinaw, maikli at tiyak ang pagkakalahad ng hakbang. Payak at madaling maunawaan ang mga salitang ginagamit.

Paano nakatutulong ang pagsunod sa ibinibigay na panuto? Mahalaga ba ang pagsunod sa panuto? Bakit?

Nakatutulong ang pagsunod sa panuto upang maging maayos, mabilis at wasto ang pagsasagawa ng gawain. Sa pagsuod sa panuto mahalagang maunawaan ang bawat hakbang na binibigay. Kailangang suriin kung tama ang pagsunod upang matiyak na matagumpay na magagawa ang isang gawain.

Pagyamanin

Ipagpatuloy ang pagsasanay.

A. Panuto: Sundin ang sumusunod na panuto sa iyong sagutang papel.

1. Gumuhit ng isang malaking bilog sa gitna ng papel.
2. Sa kanan nito, gumuhit ng puso.
3. Gumawa ng kahon sa baba ng bilog.
4. Sa ilalim ng kahon, gumuhit ng tatsulok.
5. Isulat sa loob ng kahon ang kompletong pangalan ng iyong guro sa Filipino.

B. Panuto: Sundin ang sumusunod na panuto upang mabuo ang isang pangungusap. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Ano sa ingles ang hari? _____
Sa unahan nito, isulat ang letrang **a** kung ikaw ay nasa ikaapat na baitang.
2. Alin ang salita na tumutukoy sa sarili? _____
Kinuha (ko, mo) ang bolpen niya.
3. Alisin ang “sa” at “in” sa salitang *sawikain*. Ano ang salitang natira? _____
4. Ano ang mabubuong salita kapag tinanggal ang unang letra sa salitang “lang”? _____
5. Ano ang salitang-ugat ng “nagmamahal”? _____

6. Ngayon, isulat mong lahat ang mga salitang nabuo mo sa bawat bilang.

1 2 3 4 5

Ayusin mo ang mga salita upang makabuo ng isang pangungusap na dapat masabi ng isang tunay na Pilipino.

5 2 4 1 3

Yehey!

Malapit mo nang matapos ang araling ito. Iwasto ang iyong mga sagot gamit ang **pahina ng Susi sa Pagwawasto**.

Isaisip

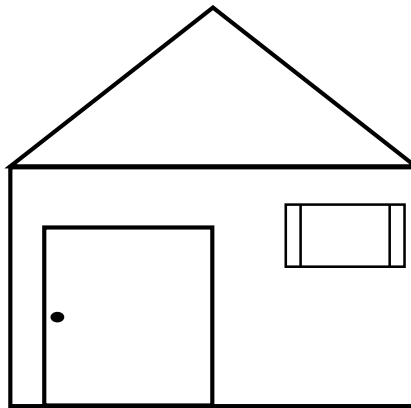
Isiping mabuti at punuan ang patlang upang mabuo ang diwang inilalahad sa talata.

Nalaman ko na ang **panuto** ay mga _____ sa pagsasagawa ng gawain. Kinakailangang ang tamang _____ sa mga nakasulat o narinig na panuto upang maging maayos, _____, at _____ ang pagsasagawa ng gawain.

Isagawa

Upang lubos na masanay ka sa pagsunod sa mga panuto, isagawa at sundin ang sumusunod na panuto.

Panuto:

1. Iguhit ang larawan ng bahay sa malinis na papel.
2. Kulayan ang bubong ng kayumanggi.
3. Kulayan ang bintana ng pula.
4. Kulayan ang pinto ng dilaw.
5. Gumuhit ng isang ulap sa itaas na kanang ng bahay.
6. Kulayan ang ulap ng asul.

Hayan nasunod mo ang panuto! Hanggang saan na ba ang iyong kahusayan sa pagsunod sa mga nakasulat na panuto? Ituloy mo pa.

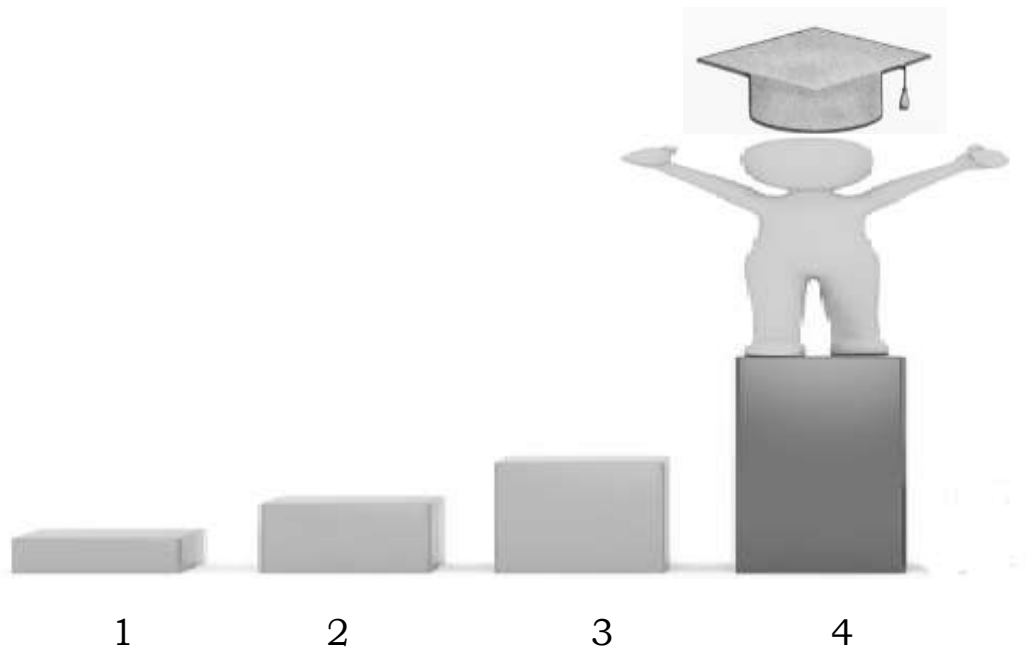

Tayahin

Panuto: Basahin at sundin ang isinasaad ng panuto sa bawat bilang.

1. Iguhit sa isang malinis na papel ang nasa larawan

2. Isulat ang iyong pangarap sa kahon bilang 4 (ang nais mong maging sa iyong paglaki).
3. Isulat naman sa kahon bilang 1 ang unang dapat mong gawin para matupad ang pangarap mo.
4. Sa kahon bilang 2 naman, sabihin kung paano mo gagawin ang isinulat mo sa kahon bilang 1.
5. Sa kahon bilang 3 naman, isulat ang pangalan kung para kanino ang iyong pangarap o ang iyong inspirasyon sa iyong pangarap.
6. Panghuli, isulat ang iyong pangalan sa sombrero ng pagtatapos.

Wow! Bilib na talaga ako sa iyo. Nasagutan mo lahat na pagsubok. Iwasto mo ang iyong mga kasagutan sa **pahina 26**

Karagdagang Gawain

Panuto: Magtanong o hingin ang tulong ng kasama sa bahay upang bigyan ka ng panuto sa paggawa ng eroplanong papel, bangkang papel, bolang papel o papel na bulaklak. Pumili ng dalawa sa mungkahi at sundin ang panuto sa paggawa nito.

Kuhaan mo ng larawan ito o kaya ay idikit sa iyong portfolio ang nabuo mong bagay na gawa sa papel batay sa panutong ibinigay sa iyo.

Sa wakas ay narating mo ang dulo ng aralin. Ang saya-saya ko at napagtagumpayan mo ang mga pagsasanay at gawain.

Ang husay mo kid!

Susi sa Pagwawasto

SUBUKIN

A.1.

Pangalan ng Sumasagot _____

2. Maaari mong isangguni sa iyong guro ang sagot sa bilang na ito.

3. Ang aking nanay ay masipag at nakapabat.

4.

5.

ISAISIP
tagubilin/gabay/paraan
pagasunod
mabilis, wasto

PAGYAMANIN

A.

1.

2.

3.

B. aking ko wika ang mahal
1 2 3 4 5
Mahal ko ang aking wika.
5 4 3 2 1

BALIKAN/TUKLASIN

Subjective ang sagot ng mga bata rito

ISAGAWA

TAYAHIN AT KARAGDAGANG GAWAIN

Sariling sagot ito mag-aaral.
Inaasahang gagamit ang guro ng rubrik sa pagwawasto ng gawain ito.

Aralin 3

Pagsulat ng Panuto

Alamin

Magandang araw sa iyo, kaibigan! Kumusta?

Kaibigan! Tuwang-tuwa ka sa tuwing nagagawa mo nang tama ang mga panuto na ibinigay sa iyo ngunit paano kung ikaw na ang gagawa ng panuto, kaya mo ba? Aba, syempre, kayang-kaya mo!

Sa huling aralin ng modyul na ito ay palalawakin pa ang iyong kaalaman sa pagsunod at pagsulat ng panuto.

Inaasahang pagkatapos ng aralin na ito, ikaw ay **nakasusulat ng panuto gamit ang diyagram.**

Batid kong mahusay mong nagawa ang tamang pagsunod sa mga panuto.

Ngayon, hand aka na bas a pagsulat naman ng panuto?

Tara, simulant na natin!

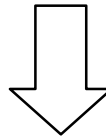
Subukin

Subuking gawin ito.

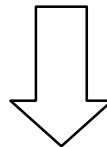
Ano na ang alam mo tungkol sa pagsulat ng panuto gamit ang diyagram?

Panuto: Sa tulong ng mga larawan, isulat ang tamang pagkasunod-sunod ng mga panuto sa paghuhugas ng pinggan. Isulat sa tamang bilang 1-5 ang mga panutong ipinakikita sa larawan. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

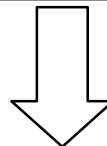
1.

2.

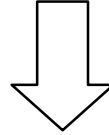

3.

4.

5.

Binabati kita. Natapos mo ang unang pagsubok.
Alamin natin sa pahina ng Susi sa Pagwawasto ang tamang sagot.
Saang antas ka nabibilang?

5 tamang sagot	- NAKAKAHUSAY
3-4 tamang Sagot	- MAGALING
1-2 tamang sagot	- PAGBUBUTIHAN PA
0 tamang sagot	- KAYA MO YAN

Balikan

Magbalik-aral ka.

Narito ang isang gawain na susukat kung gaano mo naintindihan at naisapuso ang konsepto tungkol sa pagsunod sa mga nakasulat na panuto.

Panuto: Basahin at sundin ang mga nakasulat na panuto. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Isulat ang pangungusap at salungguhitan ang mga pangngalan.

Si Nena at Amboy ay nagpunta sa paaralan.

2. Isulat ang iyong buong pangalan at ilagay sa loob ng kahon.
3. Gumuhit ng bilog. Isulat sa loob ang paborito mong pagkain.
4. Kopyahin ang pangungusap sa ibaba at salungguhitan.
Ang mga panuto ay kinakailangang sundin upang maging maayos at mabilis ang paggawa ng isang gawain.
5. Isulat ang pangalan ng iyong paaralan. Sa baba nito, isulat ang pangalan ng iyong guro sa Filipino.

Tuklasin

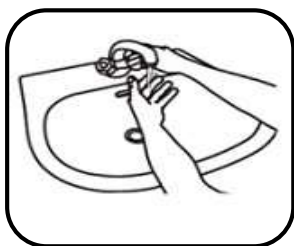
Ano kaya ang maaari nating gawin upang makaiwas sa sakit?

Basahin at unawain ang sumusunod:

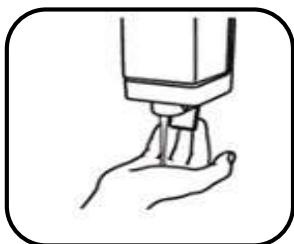
Marami ang hindi makalabas ng bahay dahil sa kumakalat na pandemya sa buong mundo. Dahil dito, naisip ni Nanay Nilda na turuan ang kaniyang mga anak nang tamang paraan ng paghuhugas ng kamay. Kaya naman, para mas madaling matutuhan ng kaniyang mga anak, ginuhit niya ang mga hakbang at sinulat ang panuto kung paano ito isasagawa. Ginawa niya ito dahil labis ang kaniyang pagmamahal sa kaniyang mga anak at nais niyang mapangalagaan ang kanilang kalusugan at maiwasan ang pagkakasakit lalo na mayroong kumakalat na virus.

Narito ang ginawa ni Nanay Nilda na mga hakbang sa tamang paghuhugas ng kamay. Maaari mo ring sundin ang panuto. Gawin ito nang 20 segundo.

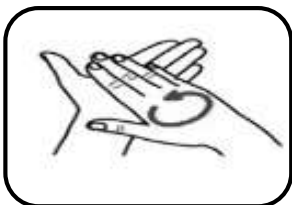
Mga Hakbang sa Tamang Paghuhugas ng Kamay

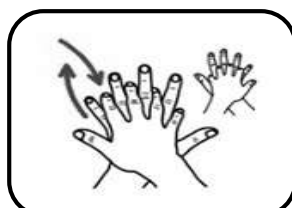
1. Basain ng tubig ang mga kamay.

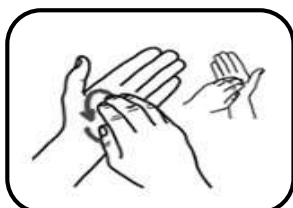
2. Maglagay ng tamang dami ng sabon.

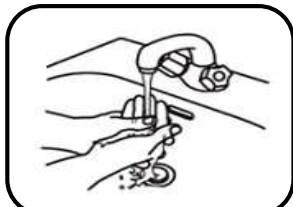
3. Kuskusin nang mabuti ang mga palad ng kamay.

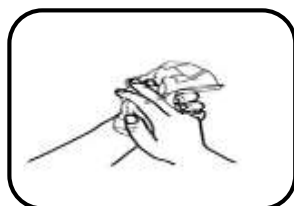
4. Kuskusin ang likod ng mga kamay.

5. Kuskusin ng paikot ang mga dulo ng daliri sa magkabilang palad.

6. Banlawang mabuti sa malinis na tubig ang mga kamay.

7. Patuyuin ang mga kamay gamit ang malinis na pamunas o tuwalya.

Sagutin ang mga tanong:

1. Ayon sa binasa, ano ang naisip ni Nanay Nilda?
2. Kanino ituturo ni Nanay Nilda ang kaniyang naisip?
3. Sang-ayon ka ba sa kaniyang naisip? Bakit mahalagang matutuhan ang tamang paghuhugas ng kamay?
4. Ano ang ginawa ni Nanay Nilda para madaling matutuhan ng kaniyang mga anak ang tamang paghuhugas ng kamay?
5. Sa iyong palagay, nakatulong ba ang mga larawan upang madaling maunawaan at masunod ang nakasulat na panuto? Paano?

Suriin

Bahagi ng ating pang-araw-araw na buhay ang pagbibigay ng direksyon at panuto.

Ang ***panuto*** ay binubuo ng mga hakbang na sinusunod sa paggawa ng isang bagay o gawain. Kailangang sundin ang mga hakbang at pamamaraang ito upang maisagawa ng maayos ang isang gawain. Kaya naman inaasahan na malinaw din itong inilalahad.

Nagbibigay ng mga gabay, tuntunin, panuto na dapat sundin upang maging madali at maayos ang paggawa ng isang gawain. Halimbawa, sa mga laro, pagsali sa paligsahan at timpalak, paggawa ng proyekto, pagpunta sa ibang lugar at marami pang iba.

Sa pagsulat ng panuto, makatutulong ang pagkakaroon ng diyagram at larawan upang malinaw na maibigay ang mga hakbang na dapat gawin.

Narito ang mga dapat isaalang-alang sa pagsulat ng panuto gamit ang diyagram:

1. Pag-aralang mabuti mga larawan o diyagram.
2. Isipin nang mabuti ang isusulat tungkol sa larawan o diyagram.
3. Malinaw at tuwirang isulat ang panuto. Gumamit lamang ng mga simpleng salita na madaling maunawaan.
4. Isulat ang panuto sa tamang pagkasunod-sunod.
5. Tiyakin na kompleto ang mga detalyeng ibinigay.

Pagyamanin

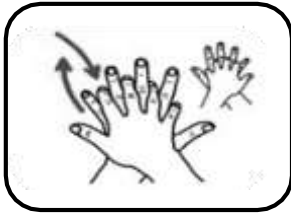
Ipagpatuloy ang pagsasanay.

Handa ka na ba? Simulan mo na kaibigan...

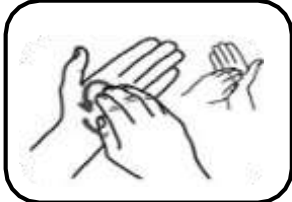
Panuto: Tingnan ang mga larawan na nasa ibaba. Subukin mo naman na sumulat ng iyong sariling panuto ng tamang paghuhugas ng kamay. Gamiting gabay ang *mga larawan* sa ibaba.

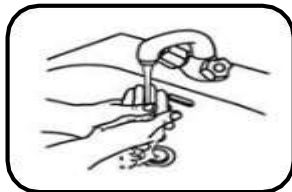
1. _____

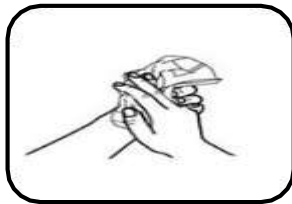
2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Ang galing-galing! Nagawa mong sumulat ng panuto gamit ang diyagram.

Ipagpatuloy mo pa.

Isaisip

Isiping mabuti...

Ang 1._____ay binubuo ng mga hakbang na sinusunod sa 2._____ ng isang bagay o 3._____. Kinakailangang magkaroon ng sapat na kaalaman tungkol sa pagsulat ng panuto gamit ang 4._____o 5._____ upang maging maayos, mabilis, at wasto ang pagsasagawa ng gawain.

Isagawa

Upang lubos na masanay ka sa pagsulat ng panuto gamit ang diyagram, isagawa ang gawain sa ibaba.

Isulat ang panuto gamit ang diyagram ng pagsisipilyo sa ibaba. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Pamagat: Pagsisipilyo ng Ngipin

Mga Hakbang:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Tayahin

Hanggang saan na ba ang iyong kahusayan sa pagsulat ng panuto gamit ang diyagram?

Panuto: Tingnan mabuti ang larawan sa bawat bilang. Isulat ang panuto ng tamang paglalaba ayon sa ipinapakita sa diyagram. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Masipag at matulunging bata si Jamila. Palagi niyang tinutulungan ang kaniyang ina sa paglalaba ng kanilang damit.

_____ 1.

_____ 2.

_____ 3.

_____ 4.

_____ 5.

*Bilib na talaga ako sa iyo. Nasagutan mo ang lahat ng pagsasanay. Iwasto mo ang iyong mga kasagutan sa **pahina 38**.*

Karagdagang Gawain

Para hindi mo makalimutan, magsanay ka pa.

Sumulat ng isang talatang sanaysay na pinamagatang “*Pagsulat ng Panuto, Mahalaga!*” na nagsasaad ng kahalagahan ng kaalaman at kasanayan sa pagsulat ng panuto gamit ang diyagram. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Pagsulat ng Panuto, Mahalaga

Sa wakas ay narating mo ang dulo ng aralin. Ang saya-saya ko at napagtagumpayan mo ang mga pagsasanay at gawain.

Ang husay mo kid!

Susi sa Pagwawasto

SUBUKIN

1. Tanggalin ang mga tira-tirang pagkain at banlawan ang ng tubig ang baso kutsara't tinidor at plato
3. Ihanda ang pamunas at dishwashing liquid
4. Unahing hugasan ang baso, pagkatapos kutsara at tinidor at plato
5. Banlawan ang baso, kutsara at tinidor at plato
6. Pagkatapos banlawan ilagay ito sa dish rack

Balikan

1. Si Nena at Amboy ay nagpunta sa paaralan.
2. Pangalan ng Paborito mong Pagkain
3. Isulat ang buong pangalan
4. Ang mga panuto ay kinakailangan sundin upang maging maayos at mabilis ang paggawa ng isang gawain.
5. Pangalan ng Paaralan Pangalan ng Guro

TUKLASIN

1. Turuan ng tamang paghuhugas ng kamay ang kanyang mga anak
2. Ituturo ito sa kanayang mga anak
3. Opo, dahil mahalagang matutuhan ang tamang paghuhugas ng kamay upang maiwasan ang magkasakit.
4. Iginuhit niya ang hakbang at isinulat ang panuto kung paano ito isasagawa.
5. Opo, dahil nakikita kung papaano ang tamang hakbang sa paghuhugas ng kamay.

ISAISIP

1. Panuto
2. Paggawa
3. Gawain
4. Diyagram
5. Larawan

KARAGDAGANG GAWAIN

1. Kunin ang maruming damit
2. Paghiwalayin ang decolor at puti
3. Maglagay ng tubig sa batya at lagyan ng powder soap
4. Labhan at banlawan ng 3-4 na beses (pag may bula pa)
5. Saka isampay

TAYAHIN

Isagawa

- (Maaring ang sagot ay hindi eksaktong katulad ng nasa 1-5. Humingi ng tulong o gabay sa nakatatanda.)
1. Ihanda ang isang basong puno ng malinis na tubig.
 2. Lagyan ng toothpaste ang sipilyo at kuskusin ang ngipin.
 3. Kuskusin din ang iyong dila upang maalis ang mga nakakapit na pagkain.
 4. Magsumong ng malinis na tubig.
 5. Limusin at hugasan ang sipilyo bago itago.

Pagymanin

1. Basain ng tubig ang kamay. Maglagay ng tamang dami ng sabon
2. Kuskusin ng mabuti ang mga palad ng kamay.
3. Kuskusin ng palikot ang mga dulo ng daliri sa magkabilang palad.
4. Banlawan mabuti sa malinis na tubig ang mga kamay.
5. Patuyuin ang mga kamay gamit ang malinis na pamunas o tuwalya.
- B. Depend sa pagwawasto ng guro.

Sanggunian

1. Jabines, A., Villafuerte, P., San Antonio, C., & Villanueva, V. (2015). *Yaman ng Lahi 4, Wika at Pagbasa Kagamitan ng Mag-aaral* (1st ed., pp. 100-112). Quezon City, Metro Manila: Sunshine Interlinks Publishing House, Inc.
2. Filipino 6, Module 29. *Panuto...Panuto...Panuto...*
Department of Education-BEAM Distance Learning Program
3. Filipino 6, Module 1. *Pagsunod sa mga Panuto.*
Department of Education-BEAM Distance Learning Program supported by the Australian Agency for International Development.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph